

LLETRES

Els mots immortals

TEXT: DAVID SERRANO

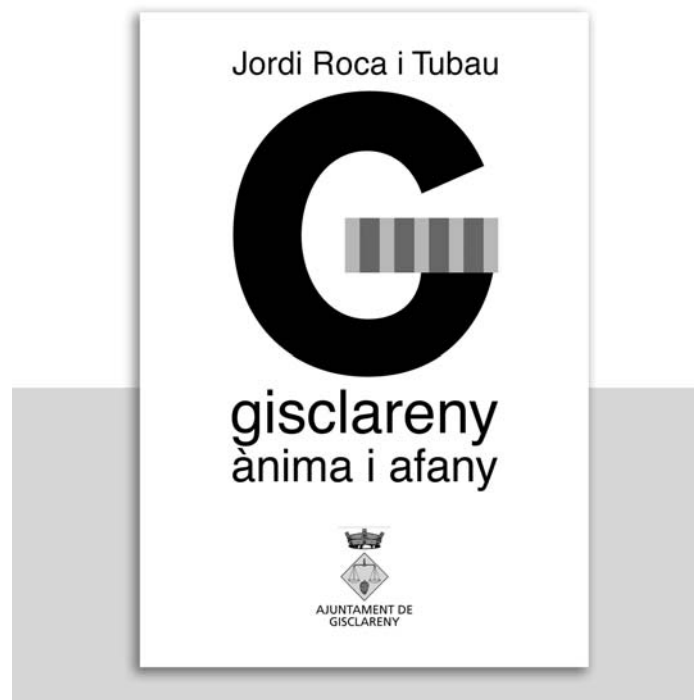
Tot el que fa el Jordi Roca ho fa amb passió, ja sigui pintar, com escriure, com conversar, com cuidar els amics, com cuinar, com estimar, com cada element sobre el qual posa la mirada. I si per alguna cosa sent passió el Jordi és pel seu país, "per aquesta terra, la meua terra". En cada cosa que fa, en cada cosa que diu, el Jordi desborda de passió per la seva terra, a voltes inspirat pel ubi sunt, a voltes pel locus amoenus, a voltes, pel tempus irreparabile fugit, a voltes per la barreja d'abraonament per la terra i per l'amor que hi troba en el colige virgo rosas horacià.

És una qüestió interna, incontenible, incontrolable, desbordant, perquè, per ell "petjar aquestes contrades m'arborà l'ànim / i posseït d'ardor, canto, de la natura, el sublim.". En el cant de les petites coses esdevingudes sovint, en el plaer de la recerca i la troballa dels mots troba el Jordi el plaer i la pau interna, les forces per lluitar per un futur que res no té a veure amb el passat.

Observador empedreït, curiós, enjogassat i burleta, és capaç de meravellar-se de les coses, els gestos, les imatges, els detalls més insignificants, i, així, amplificar-los fins a fer-los visibles, màgics, gairebé irreconeixibles als ulls de la quotidianitat, que veu com es transformen en quelcom no per conegut, nou i bell.

És així com sento i percebo el Jordi de Gisclareny. Ànima i afany, prologat per Vicenç Villatoro, que també va prologar el meu primer llibre!, i dedicat a la companya de vida, la Joana, recer i estímulo de l'artista. Ànima perquè el volum és viu, sortit de l'entranya mateixa de la paraula viva maragalliana i, alhora, afany, perquè rere els sentiments incontenibles hi trobem el treball artíficiós del poeta, la tècnica de l'ham poètic carneriana, la voluntat d'anar més lluny de la descoberta per projectar, per proposar i per lluitar per uns mots que representen una manera d'entendre el món, d'estimar la pròpia terra. Refer Cal Vaquer de Vilella és com deconstruir l'essència, l'ànima del país que veiem com canvia rere dia, com retornar per recuperar i reconstruir les essències, els orígens. I l'instrument no és sinó la paraula, els mots.

Però el Jordi no vol que aquesta sigui una tasca fugissera, necessita saber que almenys els mots quedaran per continuar allò pel qual ell ha lluitat sempre, per la seva terra. Aquesta voluntat de permanència dels mots, que trobem a "La petjada" i a "Testimoni" em transporten a "Els raïms immortals" del Carner més classicitzant de Els fruits saborosos. Aquest és el llegat del poeta compromès amb el seu món, els seus mots.

El volum està dividit en quatre parts, que responen a les quatre estacions, i està il·lustrat amb uns esbossos magnífics, que posen silueta als paisatges concrets però que, alhora, permeten que cadascú construeixi el seu propi imaginari idíl·lic. Gisclareny apareix, segons el meu parer, com la forma metonímica que sintetitza i essencialitza els orígens, les arrels, el llegat d'una història, d'un país, d'una cultura, d'una llengua.

Gisclareny, com l'Atlàntida verdagueriana, esdevé reconstrucció a través dels mots, veritable treball artíficiós que demostra l'ofici del Jordi Roca. Allí hi redescobrim la fauna, la flora i els paisatges perduts, recuperant els mots, plens de sonoritats antigues o noves, recupera el sentit de la història del sentiment de pertinença. Recuperant els mots es redescobreix la bellesa dels paisatges interiors i exteriors que ens recorden qui som i d'on venim, especialment ara. És a dir, en uns moments d'òbvia transformació dels teixits culturals i socials, la proposta ontològica del Jordi Roca, basada en el sentiment que "sento més que mai el desig de viure", ens fa veure en aquest deler de viure la necessitat de creure en el retorn d'una primavera, d'una edat d'or, amb les arrels ben incorporades però amb la claredat que això requereix un esforç possible de cara al futur.